

Bibliográfiai összesítés

Dobcsányi Ferenc munkásságáról

I.

Önálló munkák

Szlovák jövevényszavak az éresekújvári magyarok nyelvében. Szakdolgozat, Bárczi Géza, ELTE, Bp. 1957.

Petőfi Sándor születésének 150. évfordulójára, Kincskereső-émlékszáma, Hegedüs András – Dobcsányi Ferenc, Szeged, 1973.

Móra Ferenc halálának 40. évfordulójára, Kincskereső-émlékszáma, Hegedüs András – Dobcsányi Ferenc, Szeged, 1974.

Az általános iskolai irodalomtanítás megújításának időszerű kérdései. Doktori értekezés, JATE, Szeged, 1977.

A Kincskereső tanárkézben, Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat, Szeged, 1980.

Művelődési Minisztérium, Országos tankönyvpályázat 1980.: Irodalom, 8. osztály, II. díj. (Az I. díjat nem adták ki; lásd Köznevelés, 1981. 3. szám)

Kísérleti irodalmi olvasókönyv, Országos Pedagógiai Intézet, Bp. 1981.

Irodalmi olvasókönyv az általános iskola 8. osztálya számára, Tankönyvkiadó, Bp. 1983. (10 kiadást ért meg.)

Irodalmi olvasókönyv az általános iskola 8. osztálya számára, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1993. (5 kiadás látott eddig napvilágot.)

II.

Cikkek, tanulmányok

A fizikai munkára nevelés lehetőségei az úttörőmozgalomban, Módszertani Közlemények, 1961. 1. szám.

Az írói életrajzok a korszerű irodalomtanítás tükrében, Módszertani Közlemények, 1962. 1. szám.

Gyakorlatiasság és világnézeti nevelés nyelvtanóráinkon, Módszertani Közlemények, 1962. 4. szám.

A hibakutatáson alapuló helyesírástanítás, Módszertani Közlemények, 1962. 4. szám.

Az olvasási készség továbbfejlesztésének lehetőségei az általános iskola felső tagozatában, Módszertani Közlemények, 1963. 3. szám.

Az állítmány tanítása az általános iskola 7. osztályában, Módszertani Közlemények, 1964. 2. szám.

Petőfi Sándor A nép nevében című versének elemzése az általános iskola 7. osztályában, Módszertani Közlemények, 1964. 3. szám.

Az audiovizuális eszközök alkalmazása az irodalomtanításban, Módszertani Közlemények, 1964. 5. szám.

Humor az életben, humor az irodalomban – Munkaterv irodalmi szakkörök számára (társ szerzőkkel), Módszertani Közlemények, 1964. 5. szám.

Kulturális rendezvényeink közös látogatása és megbeszélése, Módszertani Közlemények, 1970. 5. szám.

Szövegillusztrációs lehetőségek, összeállítások Petőfi tanításához, Petőfi az iskolában, Módszertani Közlemények Könyvtára 4., Szeged, 1972.

A Kincskereső című gyermeklap hatásvizsgálata, visszhangja, bibliográfiájának összeállítása az Olvasó Népeért Mozgalom I. Országos Tanácskozására, Nyíregyháza, 1973.

- Irodalmi évfordulóinkról, Módszertani Közlemények, 1975. 2. szám.
 A Kincskereső Fehér Ferencnél, Kincskereső, 1975. 5. szám.
 Gondolatok Vörös József Az irodalom tanítása című munkájáról, Pedagógusképzés, 1975. 2. szám.
 Helyneveink nyomában, Kincskereső, 1975. 9. szám.
 Mese és valóság, Kincskereső, 1976. 5. szám.
 Barátom a könyv, Kincskereső, 1977. 5. szám.
 Új nyelvüvelő folyóiratunkról, Kincskereső, 1979. 7. szám.
 Irodalomtanításunk tantárgypedagógiai alapelvei, Módszertani Közlemények, 1979. 5. szám.
 A sümegi Kisfaludy-házban, Kincskereső, 1980. 5. szám.
 Búcsú Németh Istvántól, a Módszertani Közlemények alapító főszerkesztőjétől, Módszertani Közlemények, 1980. 3. szám.
 Gondolatok műelemzésünk gyakorlatáról I., Módszertani Közlemények, 1980. 4. szám.
 Gondolatok műelemzésünk gyakorlatáról II., Módszertani Közlemények, 1980. 5. szám.
 A Módszertani Közlemények két évtizede, Pedagógusok Lapja, 1981. 7. szám.
 Visszapillantás és útjelzés, Módszertani Közlemények, 1982. 1. szám.
 Olvasni jó!, Szülők Híradója, 1982. 1. szám.
 Bemutatkozik a Kincskereső, Úttörővezető, 1983. 2. szám.
 Nyitottság és komplexitás irodalomtanításunkban, Módszertani Közlemények, 1983. 1. szám.
 A pedagógiai realizmus képviselője, Módszertani Közlemények, 1983. 2. szám.
 Juhász Gyula pedagógiai öröksége (1883-1983), Módszertani Közlemények, 1983. 3. szám.
 A magyar irodalom anyagának tervezése a 8. osztályban, Magyartanítás, 1983. 3. szám. (Engloner Gyuláné cikkének tanmenetmelléklete)
 Kosztolányi-vallomások a nyelvről, Kincskereső, 1985. 6. szám.
 Búcsú Madácsy Lászlótól, Kincskereső, 1983. 8. szám.
 Ópusztaszeren, letűnt korok emlékei nyomában, Kincskereső, 1983. 9. szám.
 A Módszertani Közlemények 25. évfolyama elé, Módszertani Közlemények, 1985. 1. szám.
 Előszó a Demokratizmus és általános iskola című kötethez, Módszertani Közlemények Könyvtára 9., Szeged, 1985.
 Búcsú dr. Riesz Bélától, a Módszertani Közlemények felelős kiadójától, Módszertani Közlemények, 1986. 5. szám.
 Berzsenyi nyomában, Kincskereső, 1986. 6. szám.
 Sütő András az anyanyelvről, Kincskereső, 1988. 3. szám.
 Emlékezés a 30 éves Módszertani Közleményekre, Módszertani Közlemények, 1991. 1. szám.
 Híradás a magyarországi iskolaalapítás milleneumi megünneplésének előkészületeiről, Módszertani Közlemények, 1992. 2. szám.
 Magyar világjárók időrendi kislexikona, Kincskereső, 1992. 6. szám.
 Francia költők, írók kislexikona, Kincskereső, 1992. 8. szám.
 Hogyan tovább?, Módszertani Közlemények, 1993. 1. szám.
 Babits Mihály pedagógiai nézetei néhány vallomása tükrében, Módszertani Közlemények, 1993. 3. szám.
 A tankönyvszerző jogán, Módszertani Közlemények, 1993. 4-5. szám.
 Egy most induló folyóiratról, Módszertani Közlemények, 1994. 1. szám.

- A Kincskereső bölcsőjénél, Délmagyarország, 1994. nov. 5.
 A Kincskereső országos lappá válásának 20. évfordulóján, Módszertani Közlemények, 1994. 5. szám.
 Időszerű gondolatok az irodalomtanár személyiségéről, Módszertani Közlemények, 1995. 3. szám.
 Előszó a Módszertani Közlemények 36. évfolyama elé, Módszertani Közlemények, 1996. 1. szám.

III.

Könyvismertetések

- Weöres Sándor: Bóbita, Módszertani Közlemények, 1962. 3. szám.
 Lakits Pál: Középiskolásaink és az irodalom, Módszertani Közlemények, 1963. 1. szám.
 Házi olvasmányok a középiskolai irodalomtanításban, Módszertani Közlemények, 1963. 5. szám.
 A XX. századi magyar irodalom tanítása a középiskolában, Módszertani Közlemények, 1966. 1. szám.
 Hagyományos nyelvtan – modern nyelvészet, Módszertani Közlemények, 1972. 5. szám.
 Orosz Sándor: A helyesírás fejlődése, Módszertani Közlemények, 1974. 2. szám.
 Kedves Barátom!, Kincskereső, 1974. 1. szám.
 „Egy sárga fa madárraj lett...”, Kincskereső, 1975. 9. szám.
 Madarászpuskával a vállon, Kincskereső, 1975. 10. szám.
 Ami a szívedet nyomja. Svéd gyermekversek, Kincskereső, 1976. 4. szám.
 Hoffmann Ottó: Útkeresés a fogalmazástanításban, Módszertani Közlemények, 1984. 4. szám.
 A Módszertani Közlemények Könyvtárának újabb kötetéről, Módszertani Közlemények, 1985. 4. szám.
 Erős Zoltán: Magyar irodalmi helynevek A-tól Z-ig, Módszertani Közlemények, 1986. 1. szám.
 A szombathelyi tanárképző főiskola kiadványairól, Módszertani Közlemények, 1989. 5. szám.
 Könyvajánlásaink, Módszertani Közlemények, 1990. 5. szám.
 Ajánlő sorok egy testvérlapról, Módszertani Közlemények, 1991. 5. szám.
 Megkésétt híradás egy újabb szombathelyi kiadványról, Módszertani Közlemények, 1992. 1. szám.
 Hasznos forrásmunka az irodalomtanítás számára, Módszertani Közlemények, 1995. 2. szám.
 Elemzések, tanulmányok Batsányi Jánosról, Módszertani Közlemények, 1996. 1. szám.
 A Magyar Nemzeti Múzeum módszertani kiadványairól, Módszertani Közlemények, 1996. 4. szám.

IV.

Ismertetjesztő, „lexikon” jellegű írások a klasszikus és kortárs magyar- és világirodalmi költők, írók életútjáról, munkásságáról

Rendszeresen jelentek meg ezek az írások a *Kincskereső* kislexikonában: 1972-től 1979-ig 48, 1977-től 1992-ig 466 ismertetés.

V.

Szaklektori munka

A Művelődési Minisztérium és a Tankönyvkiadó megbízásából hivatalos bírálója, szaklektora *Hoffmann Ottó: Anyanyelvi nevelés az általános iskola felső tagozatában* című főiskolai tankönyvnek, Tankönyvkiadó, Bp. 1976.

A Tankönyvkiadó megbízásából ugyancsak hivatalos bírálója, szaklektora *Tóth Emőke: Antológia a felszabadulás utáni magyar irodalomból* című kötetnek, Tankönyvkiadó, Bp. 1981.

Szeged Város Művelődési Osztálya és a Dugonics András Általános Iskola fölkérésére lektora *A szegedi Dugonics András Általános Iskola évkönyve az iskola fennállásának 75. éve alkalmából* című kötetnek, Szeged, 1987.

VI.

Szerkesztés

A *Módszertani Közlemények* című pedagógiai folyóiratnál indulásától, azaz 1961-től munkatársi, szaklektori, szerkesztő bizottsági, 1974-től pedig szerkesztői feladatokat látott el. 1977-től már a folyóirat főszerkesztőjeként tevékenykedik.

Ugyancsak alapító tagja, munkatársa, szerkesztője az 1971-ben indult *Kincskereső*-nek is, a tíz-tizennégy évesek irodalmi folyóiratának. 1971-től 1974-ig egyszemélyes szerkesztőként, minden feladatot ellátva dolgozott az első főszerkesztő, *Hegedűs András* mellett. Majd országos lappá válása után, a későbbi főszerkesztők – *Deme László*, *Greza Ferenc*, *Simai Mihály* – idején is változatlanul szerkesztője maradt a folyóiratnak, több rovat – *Irodalmi séták*, *Édes anyanyelvünk*, *Könyvek között*, *Rejtvényfejtők klubja*, *Kislexikon* – irányítójaként, vezetőjeként.

Szerkesztőként működött közre, és készítette sajtó alá a *Módszertani Közlemények Könyvtára* legutolsó három kötetét:

Gácsér József: *Demokratizmus és általános iskola*, Szeged, 1985.

Mágoriné Huhn Ágnes – Puskás Albert: *Számítógép az általános iskolában*, Szeged, 1986.

R. Molnár Emma – Vass László: *Stilisztikai ábécé a magyar nyelv és irodalom tanításához*, Szeged, 1989.

VII.

Egyéb

Az OM Általános Iskolai Főosztálya megbízásából készítette el az alsó és felső tagozat magyar nyelv és irodalom 78-as tantervi tervezetének elemző bírálatát.

Az OPI Magyar Tanszékének megbízása alapján a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola gyakorló iskoláiban irányította a *munkafüzetes kísérleteket*, a *témakörök feladatlapjainak kipróbálását irodalomból*, valamint a *műelemzés tantervi követelményrendszerének kidolgozását*.

Pályamunkák rendszeres bírálója különböző intézmények megbízásából: Csongrád, Békés, Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Intézetek, Tanár- és Tanítóképző Főiskolák.

A magyartanárok, szakfelügyelők szervezett továbbképzéseiben való rendszeres közreműködés *bemutató tanításokkal*, *előadásokkal*, *óralelmzésekkel* az OPI, a Megyei Pedagógiai Intézetek és a Tanárok Nyári Akadémiája keretében.